

DOMOVINA

Uredništvo

Je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovoliše frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak ponedeljek, sredo in petek ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 kron. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poština, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Nabočina se pošilja upravnistvu, plačuje se vnaprej.

Za Inerate

se plačuje od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat: za večje inerate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Vprašanje kmetijskih delavcev in drobnih kmetov pri nas.

Na Slovenskem so veleposestva v smislu nemških ali čeških veleposestev vseskozi v rokah nemških plemenitašev in cerkve. Slovenski veleposestniki so, kar se njih zemljiške lastnine tiče, to kar je v Nemcih „Grossbauer“ ali v Čehih „sedlák“, vrednost zemljišč naših veleposestnikov redkokrat presega 100 do 200 tisoč kron. Kmetijskih posestev v tej meri in vrednosti je pa ob Innu in Donavi na Gornjeavstrijskem kakor tudi na Češkem in Moravskem dovolj. Ta posestva so za intenzivno obdelovanje še vedno pripravna in bi ne bilo v interesu kmetijskega stanu, ako bi se razkosovala ali manjšala. V interesu gospodarskega napredka in zdravega razvoja bi pa bilo, ako bi se plemenitaška veleposestva obsejajoča na stotine in tisoče oralov zemlje omejila, ali pa na Slovenskem naravnost razkosala in razdelila med drobne kmete in kmetijske delavce.

V tem tiči vprašanje naše notranje kolonizacije, ki je za nas Slovence velikanskega pomena. Šele ko bomo to vprašanje prav rešili, bomo postali v resnici lastniki slovenske zemlje in gospodarji na svojih tleh.

Za praktično in uspešno rešitev tega za nas življenjskega vprašanja bode pa treba idealno poštenost in nesobičnih ljudi. Samo ljudje, ki stremijo za visokim cilji, bodo nesebični dovolj, da bodo posvetili vse svoje moči, vse svoje zmožnosti, svoj čas in denar splošno narodni stvari. Taka

splošno narodna stvar je slovenska notranja kolonizacija tujih veleposestev na slovenski zemlji.

Priprave k praktični izvedbi te naloge obstoje v tem, da se vzbudi v drobnih kmetih in kmetijskih delavcih več smisla za razumno obdelovanje zemlje.

Pripoveduje se, da je kmet neizmerno konservativen in da se trdovratno drži starih šeg in navad pa tudi starega načina obdelovanja zemlje. Spominjam se, da so se pri nas kmetje, ko se je v prvi pokazala peronospora ali strupena rosa na trtah tudi branili škropiti trte z vitriolom, češ, da je Bog to bolezen poslal in da jo bode Bog tudi vzel, da pa vse vitriolenje nič ne pomaga. En sam kmet v vasi se je pa ravnal po pregovoru: Pomagaj si sam in Bog ti bode pomagal, škropil je trte, kakor mu je potovalni učitelj svetoval, in uspeh je bil naravnost nečuten. Trta je istega leta jako dobro obrodila, a ker je listje vsled strupene rose odpadlo, ni grozdje dozorelo ter ni bilo za nobeno rabo; edini kmet v vasi pa, ki je škropil, je imel zelen vinograd in vsled tega izborna letino. To lekcijo so si zapomnili ne samo kmetje naše vasi, ampak daleč naokrog. Takega uspeha nazornega pouka nisem videl še nikdar v življenju. Od takrat se ni nikdo več izgovarjal, da je pač vse zastoj, naj že dela tako ali tako, da naše delo nič ne pomaga, če Bog pošlje kako bolezen ali nadlogo na polje in na vinograd. Spoznali so, da je Bog dal človeku tudi pamet, katero mora v svoj prid rabiti, ako se hoče tem nadlogam ubraniti. Zginilo je nezaupanje proti „gospodskim“ potovalnim

učiteljem, kmetje so spoznali, da se od njih morejo naučiti mnogokrat več, nego še od tako starih očakov v svoji vasi.

Z ozirom na to, da vzgled najmočnejše upliva na vsakega, bi bilo torej neobhodno potrebno, da si vsak večji posestnik postavi nalogo, postati svojim sosedom praktičen učitelj razumnega kmetovanja. Kar si kdo izkušenj in knjig pridobi, naj ne obdrži zase, naj ne skriva pred sosedi, naj mariveč vsakogar opozori na to, da bodo tudi drugi imeli koristi od njegovih poskusov. Samo tako bo splošen napredek mogoč. Samo tako bodo ljudje spoznali razloček med promišljenim, razumnim delom in brezmiselnim robotanjem po stari navadi. Ta razloček jim bode tem bolj jasn in umljiv, ker bodo po pridelkih lahko cenili, koliko denarne izgube pomeni to trdovratno obdelovanje po stari navadi ter koliko dobička jim daje pametno kmetovanje po novih skušnjah in novih načinih. Ko ode ljudje prišli na tak praktičen način do boljšega spoznanja, bodo imeli večje veselje do kmetovanja, stanovska zaveznost in ponos bode ta postavljena na realnejšo podlago, ker bodo ljudje spoznali, da kmet kakor drugi stanovi ne more in ne sme pričakovati pomoči samo z Dunaja in iz Gradca, ampak da si mora sam pomagati in da je pametno in dobro urejena samopomoč najizdatnejša pomoč.

Na tak način bi poskočila vrednost naših poljskih pridelkov že v par letih vsaj za polovico, v 10 do 20 letih bi bila pa gotovo dvakrat tako velika, kakor je dandaneš. Kolikega pomena

bi bilo to za celokupnost slovenskega naroda, o tem ni treba še posebej govoriti. — Tako strokovno izobraženi kmetje in zavedni kmetijski delavci bi pa znali še vse boljše ceniti vrednost dela posamičnika in vrednost združevanja v najrazličnejših združenjih. Z združenstvom bi se razvilo in dvignilo na tako stopinjo kakor na Danskem in Finskem. Kot vrhunc ali zaključek takega gospodarskega združenstva si mislim potem parcelacijsko banko. Ta bi si lahko preskrbela potrebni kapital za nakupovanje nemških veleposestev po Slovenskem. Parceliranje in razprodaja teh zemljišč bi bila potem lahka stvar. Vsak vzorni posestnik na Slovenskem in načelnik raznih poljedelskih združenj bi bili zaupniki parcelacijske banke. Ti bi bi poznali vse male kmete in kmetijske delavce v svojem okrožju in bi banki lahko vsak čas preskrbeli dobrih in zanesljivih kupcev za razparcelirana veleposestva. Na ta način bi prešla ta, dosedaj tuja zemljiška last v resnici v naše roke, v last slovenskega kmeta, ki svojo zemljo ljubi in jo obdeluje z ono natančnostjo in zvestobo, ki posvečuje njegovo delo in posest in ki je edino pravo jamstvo za dober uspeh dela. — Tako bi bilo mogoče sistematično izvesti notranjo kolonizacijo na Slovenskem, tako odbiti naval tujih, nemških kolonistov, kateri žene samo dobičkaželjnost v naše kraje in kalno poželenje zavladati nad našo zemljo in našim narodom. Naša idealnost bi v tem praktičnem vprašanju premagala moč nemškega kapitala in nemške gospodarske želje. V doseg tega ideala bi pa morali delati vsi, kateri slovensko ljud-

LISTEK.

Poezija in proza.

(Dr. K. Ozvald.)

(Dalje.)

Železni konj se je v eni minuti napil mlade vetravosti ter se kakor kraška burja zagnal navzdol. Človek bi mislil, da sta s poskočno Zilo, ki v nedoglednem prepadu tam spodaj drvi po skalnati strugi, stavila, kateri prihiti preje v Inomost.

Znano mi je bilo, da se ena izmed desetih zapovedi za hribolazce glasi: „Uvažuj, da severno od Brennerja rado dežuje!“ Seveda temu imperativu nisem pripisoval pomena meteorološke dogme; ali moja krivovernost in partibus turistarum se je imela že v par trenutkih pokazati ad oculos.

Brzovlak je zdrknil čez vozno cesto. Četa „tirolskih strelcev“, ki se je ustavila ob zaprtem tiru, je dokaz ex silentio, da prestolica ob Inu ne more biti več daleč. Še dvoje, troje ovinkov in kakor ladja v morje zdrkne

brzec z obronka v ravan Inške doline ter se tekom par trenutkov ustavi — v Inomostu.

Iz ulice v ulico. Precej številne knjižne izložbe — navaden atribut vseučiliškega mesta. Ali glavnega kontingenta tukaj ne tvori ni corpus iuris ni atlas anatomicus, marveč une rdeče bukvice, ki te z matematično eksaktnostjo pouče,

— — — kako krtini
tež in oni je ime;
oni luži, tej škrbini
kako pravijo ljudje.“

Vse ostalo pa, kar treba unemu, ki hoče „vrh planin“ po letu z gorjačo v roki, po zimi s skijem na nogi, v obilici nudijo druge izložbe. Po asfaltovem tlaku pred menoj in za menoj pa drsa težko okovani čevlji, da bog varuj, če imaš kurje oko. Skratka, Inomost je centrala — avstrijske alpinistike.

Kaznilnica — moderna palača, podrtije z napisom — vseučilišče ali gimnazij, ozke, vijugaste, z mačjimi glavami tlakane ulice v starem mestu, široke, ravne, z vrtiči pred hišami v

predmestju Viltenu. vse to vpije, da je tudi tirolska prestolnica še le sredi pota do modernega mesta.

Viltenu! „Kraj nesrečnega imena“ bi človek vzkliknil, nehoti ga izvajač iz korena „wils“ ob misli na tumultuarne dogodke l. 1905., če bi ne vedel, da so mu Rimljani rekali — Veldidena.

Star pomol z ogoljenim krovom v Friderikovi ulici, imenovan „zlata strešica“, ali pesnika Walterja kip ali fantastičen nagrobni spomenik Maksimilijana I. v dvorni cerkvi so res da spomini slavne preteklosti; pa kaj mi mari zgodovinske svetinje tirolske dežele, mene bolj mikajo kolajne, ki si jih je mati narava tukaj pripela na prsi: naravne krasote krog Inomosta. „Tje kliče in miče in vabi srce!“

Oni mogočni zid severnih apneniških planin z Martinjo steno tam daleč na levi, zelena Ina, ta bistra „hči planin“ ob vznjožu, idilični, o Andreja Hoferja in njegove čete junastvu pričajoči Izel na nasprotni južni strani, vse to je v prvi vrsti, kar potnik vzame seboj kot „spomin na Inomost“.

„Bog sprimi svetlo te jezero!“ Tisoč metrov visoko te je stvarnica skrila radovednim očem. Achensko jezero, ti biser severnih Tirol! In matematični znak neskončnosti je dala jezerski gladini. Je li na ta način hotela še posebe z abstraktnim znamenjem izraziti neskončnost tvoje lepote? Kakor da parnik orje čez ogromno zrcalo, brušeno iz najfinjšega safirovega kristala, ki ga noč in dan stržijo resni gorski orjaki! Človek se spomni na boke kotorske. Z zlatimi prsti je mlado solnce ravnokar velikanom snelo sive nočne plašče in prikazale so se globoke gube, ki so jih hudourniki začrtali njihovim suknjam. Podobne so ogromnim kačam, ki so se kakor blisk vrgle raz orjaške glave, da si okrasijo čelo z jezerskimi biseri. Zamaknjena duša mi pije vso to prelest mladega jutra. Šumljanje jezerskih valov je slišati kot praznično molitev narave. Saj je danes dan Gospodov!

(Dalje prih.)

stvo in še posebno slovenskega kmeta v regnici ljubijo. To bi bila dejanska ljubezen in ne sedanje laskanje in prazno poveličevanje kmetkega stanu, ki rado vede v zmote in na kriva pota. Pravi prijatelj kmeta bo vzbujal v kmeta ljubezen do dela, do organizacije in spopolnenja dela, do discipline, ne bode pa netil v njem nagnenja do samopomilovanja in slabotnega jadikovanja nad slabimi časi. Zato treba resolutnosti, dela in dejanj, kar je težje nego prazno poveličevanje kmetkega stanu; po navadi to tudi ne donša splošne priljubljenosti. Če koga grajam in navajam k večji pridnosti in vstrajnosti, se mu s tem navadno ne prikupim; ko bode pa spoznal moj namen in videl uspešnost mojih svetov in mojega delovanja, se me bode tem tesneje oklenil. Na to pot krenite vsi, ki ste v srcu in dejanju demokrati — in pozni rodovi bodo blagoslovili vaše delo. Na tem polju je prostora za delavce vseh strank in nazorov, to delaté lahko vsopredno posvetni in duhovni veleposestniki, učitelji, kaplani in dijaki, stremeč vsi za jednim ciljem, ki se glasi — osvojitve slovenske zemlje!

Politični pregled.

Domače dežele.

Do kake anarhije v državni upravi vede narodna nestrpnost in predrznost nemškonacionalnih državnih uradnikov nam priča dejstvo, da je vsled razsodbe najvišjega sodišča na Dunaju, da je sodni jezik pri vseh sodiščih na Češkem brez kakeršnekoli izjeme češki in nemški in da mora torej vsako sodišče na Češkem če treba v obeh jezikih uradovati, izdalo predsedništvo nadsodišča v Pragi dne 5. t. m. okrožnico na vsa sodišča, v kateri opozarja podložene organe na to razsodbo najvišjega sodišča v nadi, da se bodo v svojem uradovanju po tem ravnali. Koj drugega dne 6. t. m. je krajno sodišče v Marijanskih toplicah zavrnilo češki pisano tožbo, ker češčina baje ni v Marijanskih toplicah „landesüblich“. — Tako smo torej srečno prišli tako daleč v Avstriji, da se pod okriljem in zaščito nemških ministrov, nemških državnih in deželnih poslancev, nemških narodnih svetov in političnih organizacij postavljajo nemško nacionalni sodniki nad veljavne zakone, da te zakone očito kršijo in iz same narodne nestrpnosti prestopajo in z nogami teptajo, ne da bi se jim pravosodno ministerstvo uprlo in je zavrnilo v ene meje, ki so jim kot uradnikom in državljanom predpisane. To pod nemškim terorizmom stoječe, ali pa naravnost v nemško šovinističnem duhu vodeno ministerstvo zagovarja svojo onemoglost s tem, da so sodniki neodvisni v svojih razsodbah. Da, gospod minister, sodnik je neodvisen, pa samo v mejah zakona, kateri mora biti tudi nemškemu sodniku istotako pravomočen, kakor slednjemu državljanu! Temu anarhičnemu postopanju in tej samolastnosti nemških šovinstov treba napraviti konec in sicer kmalu konec. Kam pridemo sicer, ako ljudstvo spregleda in spozna, da se z njegovimi želji plačujejo in vzdržujejo ljudje, ki bi morali čuvati nad pravico in zakoni, ki pa pravice in zakone smešijo, spodkopujejo in nadomeščajo s svojo bolno in abnormalno samolastnostjo?

Nezadovoljnost s „pozitivno politiko“ dr. Kramafa, ali bolje rečeno, opozicija proti vladni politiki Mlado- in Staročehov, agrarcev in klerikalcev, združenih pod Kramáfevim vodstvom v Narodnem klubu, je tako velika, da so deželnozborni volilci v Jičinu na Češkem dne 8. t. m. sprejeli resolucijo. v

kateri to vladno politiko Mladočehov odločno obsojajo ter odklanjajo dr. Schauerja, ne da bi imeli osebno kaj proti njemu, ampak principijelno, ker jim ga mladočeska stranka priporoča kot svojega oficijelnega kandidata. Volilnega shoda so se udeležili samo Mladočehi, dr. Schauer je eden najboljših, najbolj simpatičnih in v vsakem oziru najčastnejših mož v celi stranki, po tem lahko sodimo, kako malo zaslonbe ima „pozitivna“ ali vladna politika v narodu. Če se pa že v Čehih vzbuja takšno opozicijo proti Beckovi vladi, kaj bi morali storiti šele mi uborni Slovenci, katere ta vlada bje v vsem in povsod in postopa z nami na tak način, kakor se je videlo pri zadnjih sodnih imenovanjih?

V proračunskem odseku je spregovoril finančni minister o svojem finančnem načrtu precej obširno. Rekel je, da je naš finančni položaj tak, da je težko vztrpeti znižanje davka na sladkor, kar znaša 28 milijonov kron. Minister v kratkem predloži zakon o reformi dedinskih davščin ali pristojbin, katera pa ne bode državi donasala toliko, kolikor se navadno misli. Minister je odločno proti temu, da bi se na dedščine med čisto nesorodnimi osebami naložilo do 35% dednega davka (sedaj znaša samo 10%). To bi bila po ministrovem mnenju naravnost konfiskacija. (Pri tem naj pripomnimo, da se plačuje na Francoskem progresivni davek ali pristojbina od 0% do 23 1/2%, kar je v primeri z našimi pristojbinami zelo visoko; zato so pa na Francoskem majhne dedščine, posebno kmetke dedščine do 15 tisoč frankov čisto proste.) Minister pravi, da bode novi davek na žganje izdatnejši vrelec novih dohodkov. Na žganje bo naložil nov davek in z dohodki tega bo saniral deželne finance. — Nekateri davke bo treba znižati, tako hišni razredni in hišni najemniški davek. — Povišati osebni dohodniški davek ne kaže, ker je ta davek še malo časa v veljavi in se ni še vživel med ljudstvom, zato tudi ne bo mogoče nalagati nanj deželne in občinske doklade, s tem bode pač treba še počakati. V kratkem predloži zakon o obdačenju zadrug ter se nadja, da bode s to reformo vstregel željam posamičnih zadrug in združnih zvez.

V avstrijski delegaciji je izrazil predsednik Fuchs sožalje nad umorom portugalskega kralja in prestolonaslednika. Del. Klofač je kritikoval avstrijsko politiko na Balkanu. Del. gr. Dzierduszycki je govoril o preganjanju avstrijskih delavcev, posebno Poljakov na Pruskem, katero postopa proti njim, kakor avstralske vlade proti Kitajcem. Govoril je o trozvezi, katera ne daje Avstriji najmanjše koristi. Avstro-Ogrsko skazuje Nemčiji neštevilno služb brez vsake protislužbe od nemške strani. Sploh pa se delajo take tajnosti s to trozvezo, da avstrijski narodi nikakor ne morejo zvedeti, zakaj da dajejo svoje življenje in premoženje. Nemčija nas na Balkanu izpodriva in bo kmalu odjela naši industriji vse trge. Nemčija se veže z vsemi, od katerih pričakuje kake koristi zase, kaj imamo torej od takega zaveznika? Del. Nemec je govoril o nedostatni zaslonbi in obrambi, katero dajejo naši konzulati avstrijskemu delavstvu v inozemstvu in posebno na Pruskem. Nemec zahteva, naj bi konzulati bili obenem obrambne institucije delavstva.

Dopisi.

Znamenit shod dr. Ploja v Stoprcah. V nedeljo popoldne

dne 9. t. m., se je vršil v najbolj oddaljenem in jako zapuščenem kraju ptujskega okraja, v Stoprcah, velepomemben shod državnega in deželnega poslanca gosp. dr. Ploja. Ta shod je jako značilen za naše politične razmere in zato zasluži, da o njim malo obširnejše poročamo.

Shod se je vršil brez vsakega hrupnega pripravljanja, brez posebnih vabil; da, niti v časnikih ni bil napovedan. Samo po sosednih župnijah se je bilo zazvedelo o njem. In vendar je bil nad vse pričakovanje dobro obiskan. Iz domače fare so se ga udeležili menda vsi volilci do zadnjega in privreli so še iz sosednih občin in fará, tako da je bilo vseh udeležencev gotovo nad 400; čez tristo je bilo samih mož. Zato se shod ni mogel vršiti v gostilniških prostorih, ampak na prostornem dvorišču trgovca in gostilničarja gosp. Vrabčiča.

Malo pred tretjo uro se je pripeljal g. poslanec in zadoneli so mu z brega streli topičev v pozdrav. Kmalu na to se je pričel shod sam, ki se je vršil tako mirno in dostojno, da je lahko nanj ponosen g. poslanec, kakor tudi udeleženci sami. To omenjamo radi tega, ker je ondi jako razširjen ptujski „Štajerc“ in „Slov. Gosp.“. Predsednikom shoda je bil voljen g. Vrabčič, podpredsednikom domači naduč. g. Hren in zapisnikarjem g. Zrimšek, učitelj v Žetalah.

Na to je razvijal med glasnim odobravanjem g. poslanca poročilo o svojem delovanju v starem in novem državnem zboru, ter se je dotaknil tudi svojega delovanja v deželnem zboru. Dasi je bil kratak v svojih izvajanjih, vendar je govoril skoro poldrugo uro, predno je omenil v poljudnem in lahko umljivem govoru vse najvažnejše stvari, ki se tičejo kmečkega stanu.

Glede deželnega zbora je omenil, da bodo stali slov. poslanci na stališču splošne in enake volilne pravice. Ako ne bodo dosegli tega, potem se pridružijo nemškimi agrarcem, da se vsaj deloma pravično reši novi volilni red. Na vsak način bodo pa odločno branili pravice in posest Slovencev.

Za g. poslancem je govoril domači nadučitelj g. Hren, ki je ob kratkem razložil, kako krivično je sestavljen sedanji volilni red za dež. zbor posebno za nas Slovence. Sedaj ga hočejo predrugačiti toda le Nemcem v korist, nam pa v škodo.

Zato je stavil sledečo resolucijo: „Volilci zbrani na javnem shodu v Stoprcah dne 9. februarja 1908 odločno zahtevajo splošno in enako volilno pravico tudi za dež. zbor. Ako bi se pa ta še sedaj ne mogla doseči, naj se vsaj izvrši toliko pošteno, da dobimo tudi Slovenci primerno število poslancev, katero nam gre po številu prebivalstva in davčni moči.“

Nadalje se je zahvalil g. poslancu, da se je spomnil tudi tega pozabljenega kota, kjer se ni še nikdar vršil podoben shod. Predlagal je ob enem še to le resolucijo: „Volilci izrekajo svojemu g. poslancu dr. Ploju svojo toplo zahvalo za njegovo dosedanje delovanje v drž. in dež. zboru, katerega postopanje popolnoma odobrujejo ter odločno obsojajo vse napade, kateri se še vedno ponavljajo nanj.“

Obe resoluciji sta bili enoglasno sprejeti in zadnjo so spremljali gromoviti „živijo klici“.

Končno je še omenjal domači g. župnik, ki je sicer hud „zvezar“ in Korošček pristaš, kako krivični se razdeljuje brezplačno trsje. Dobro dobe Nemci v Ptuj, nam pošiljaja pa slabo tudi za denar. Tudi brezobrestna posojila bi se morala bolj deliti in sicer

za one kraje, kjer je težko delo, več nego za druge kraje, kjer je sama ilovica. Ko so še stavili zborovalci resna vprašanja, je g. predsednik zaključil shod z živijo - klici na našega poslanca.

Iz tega shoda, ki se je tako izborna obnesel pa sledi to-le: Shodi naj bi se prirejali tudi po manjših krajih, kjer jih je ljudstvo bolj potrebno, kakor pa drugod. Da bi bili videti, s kakim zanimanjem so ljudje poslušali in sledili govornikom! Vse blatenje in ostudna pisava, katero si privošči Linhart in Korošec v „Štajercu“ in „Slov. Gosp.“ o našem delavnem gosp. poslancu, vse nič ne pomaga. Oba lista sta v Stoprcah precej razširjena. In vendar ni bilo na vsem zborovanju, ki je trajalo nad dve uri, niti enega nasprotujočega medklica. Nasprotno se je čulo opetovano odobravanje, četudi se je govorilo tudi o politiki nemčurjev in ptujskega okrajnega zastopa. Gospod dr. Ploj pa stoji vedno bolj trdno, četudi mu hoče dr. Korošec nekako sistematično izkopati jamo, v katero se bode pa zvrnil gotovo prej sam, če bo delal tako kakor dela v zadnjem času. Dela v noga poslanca tudi ljudstvo spozna in ga ceni. Ljudstvo ima že toliko treznega razuma, da se ne da preslepiti od krivih prerokov, pa četudi nosijo duhovniško obleko.

Trbovlje, 11. februarja 1908. V 13. številki „Domovine“ napisali smo par kritičnih besed o zadnji seji našega občinskega odbora. Povdarjali smo, da imamo najboljši namen in nikdar si tudi nismo domnevali, da smo v svoji sodbi nezmotljivi. Da se nas je razumelo, v to nam je dokaz pritrjevanje, ki ga je našel naš članek med sorojaki. Vedno pa se najdejo ljudje, ki vidijo v vsaki javno izrečeni besedi osebno napadanje in podtikanje. Tako se je v „Sl. Narodn“ oglasil mož, ki piše o naši nevhvaležnosti napram prejšnjemu županu, našteva njegove zasluge, katerih mu ni nihče odrekal ter se zaletuje sosebno v naš pasus o „starem šlendriju“. Predniku v „Slov. Narodn“ je sledil deloma tudi pisec odgovora v „Domovini“, akoravno mu priznamo več objektivnosti.

Obema gospodoma bi stavili pred vsem le eno vprašanje: Smo li še res tako daleč nazaj, da se o javnih zadevah ne sme javno razmotrivati? Ne sme preko oficijelnega plota političnega, narodnega, občinskogospodarskega itd. delovanja nobena kritična beseda? Mi se štejemo tudi v tem oziru med napredne ljudi in bomo vršili svojo dolžnost tudi v zanaprej, če se nas hoče tudi namenoma napačno razumeti ter nam kritikujočo besedo spodbiti n. pr. z argumentom, da naj raje odpravimo nemško štambilijo hrastniške sekcije. To ni naša stvar, ampak novega občinskega zastopa, od katerega zahtevamo, da med drugimi odpravi tudi to pričo nedavnih časov, ko smo imeli v Hrastniku župana in uradne ure, v hrastniški kemični tovarni pa gospode, ki so tvorili ominozno „sekcijo“ ter neovirano rabili nemški pečat — seveda oboje protipostavno.

Toda naš namen niso predbacivanja kaj in koliko je zakrivil prejšnji občinski odbor (ne župan), ampak naše besede so bile namenjene bodočnosti občinskega gospodarstva. Zato naj na kratko odgovorimo na „odgovor“ v „Sl. Narodn“ glede klavnice na repliko v „Domovini“ glede hrastniške šole.

Rekli smo, da zahtevamo sanitarni oziri naše občine resno pretresovanje „klavniškega vprašanja“. Slab utis je napravilo na nas zlasti to, da se je hotela stvar kar v eni seji spraviti ad akta. Ne ugovarjamo pa, da govorijo mnogi razlogi proti klavnici, akoravno se nam zdi čudno, da bi se v

Trbovljah ne dalo izvesti, kar imajo po nemških industrijskih krajih, ki so manjši kakor naš. Nekateri v „Slov. Narodu“ navedeni razlogi so seveda napačni, deloma celo izmišljeni n. pr. da bi se klavnic dala tako postaviti, da bi bila od naših mesarjev (vseh) oddaljena le circa 10 minut; kako je dopisnik izračunal celourne daljave, ne vemo! Tudi se nam zdi jasno, da mora občina za svoje sanitarne naprave nekaj trpeti — profita se seveda iz takih stvari ne da delati. Z dopisnikom se pa strinjamo, da treba pred vsem živinozdravniku; škandalozno je, da je poverjen posel sanitarnih nadzornikov redarjem — to pa zopet ni krivda novega občinskega odbora!

Glede hrastniške šole smo seveda še vedno na zadnjič zarisanim stališču. Nismo tako nevedni, da bi govorili o 7. razredu, ki ga sedaj še ni, katerega se pa hoče pridobiti z združenjem do sedaj samostojne deške in dekliške šole. Ne vemo pa, zakaj bi se o teh stvareh ne smelo pisati. Pravite, iz taktičnih ozirov; ta ugovor seveda ne velja, kadar se je stvar obravnavala že v dveh javnih korporacijah, v katerih sede tudi Nemci (krajni šolski svet v Hrastniku, občinski odbor v Trbovljah.) Še enkrat povdarjamo pred ustanovitvijo hrastniške nemške šole, bi se nam zdel nameravani korak mogoče potreben in bi se bil moral na ta način izvršiti, kakor se ga hoče sedaj. V tem trenutku pa je taktika rešena, tudi za ceno višje organizacije hrastniške šole. Tako je ostalo naše zadnjič izraženo mnenje nespremenjeno in smo še v naprej primorani pripisovati odgovornost za ta korak obema korporacijama na Hrastniku in v Trbovljah.

Slednjič še nekaj. Človeku, ki je slučajno drugačnega mnenja, pripisovati neumnost in zlobne namene, ni bonetno in najmanj prepričevalno. Iz splošnih, stvarnih opazk sklepati na osebe, je nevhvaležen posel. Nimamo povoda osebno napadati starega župana, in ne osebno hvaliti novega. Mislimo, da je že tudi za naše „idilične“ razmere čas, da preidemo od osebnosti do stvarnosti.

Slovenske novice.

Štajersko.

— Iz občine Celje-okolice se nam piše, da se ni goljufalo pri sestavi imenika deželnozborskih volilcev, pač pa je resnično, da je bil imenik sestavljen po obstoječih predpisih in po ukazu okr. glavarstva v Celju ter bil od tega tudi odobren. Imenik je bil po predpisih 8 dni javno razpoložen za eventualne reklamacije. Nadalje, da je obč. tajnik g. Andr. Perc in g. Preskar le z dekretom nastavljeni pomožni uradnik. Konečno, da g. vikar Gorišek ni vplival na sestavo volilnega imenika. — K temu pripomnimo, da je res čudno, kako so bili spuščeni nekateri volilci, ki so vendar občinskemu uradu tako dobro znani, da so se zanašali, da so gotovo v volilnem imeniku. O vplivu g. vikarja Goriška na celjsko okolico pa se ne bomo nadalje prepirali.

— Mesto venca na krsto pokojnega gospoda Petra Majdiča v Jaršah je podaril g. dr. Jos. Vrečko v Celju za „Sokolski dom v Celju“ znesek po 25 kron.

— V Gaberju pri Celju je nabrala gospa Šriberjeva na poroki gosp. Karla Razboršeka z gđ. Cilko Koren za družbo sv. Cirila in Metoda 11 K. Živela vrla narodnjakinja!

— Vabila na maskarado „Celjskega Sokola“ se že razpošiljajo. Ko

bi ob ogromnem številu vablencev, kdo vendarle ni dobil vabila, se vljudo prosi, da blagovoli to javiti odboru „Celjskega Sokola“ v „Nar. domu“.

— Plesni venček „Delavskega podpornega društva v Celju“, ki se je vršil 8. t. m. v „Skalni kleti“, je uspel kar najboljšo. Vsi restavracijski prostori so bili napolnjeni z veselimi občinstvom. Odbor izreka posebno zahvalo vsem udeležencem, kakor tudi onim, ki so blagovolili poslati vstopnino.

— Iz Laškega trga. V prid ubogim šolarjem se priredi dne 23. febr. popoldne ob 4. uri v pivnici § 11 tombola s sodelovanjem mošk. in mešanega pevskega zbora. Svira godba na lok. Po tomboli je ples. Slovenci od blizu in daleč, obiščite nas 23. febr. v Laškem trgu!

— Iz Slovenskih gorc. V neki občini je bila volitev odbornikov. Zmagali so župnikovi pristaši. Po volitvi so pili, žganje je teklo, pili so tudi na zmago v raznih kletih. Opijanili so se, in župnik sam je vlačil iz jarka pijanega pristaša. Vera ni bila več v nevarnosti. Slišali smo potem na prižnici dvakratno napoved sv. maše — za te kmete. Vera v službi politike! Ta župnik je rekel sam, da ne ve, dela za pekel ali nebesa!

— Iz Trbovelj. Trboveljski diletantje, ki so priredili dne 1. svečana t. l. predstavo „Legionarji“ se srčno zahvaljujejo sl. tujemu in domačemu občinstvu za simpatični mnogobrojni obisk. Objednem si štejejo v prijetno dolžnost izreči na tem mestu najtoplejšo zahvalo g. Ern. Vargazonu iz Zid. mosta za preprijazno sodelovanje, kajti njegov krasni glas je veliko pripomogel do izbornega moralčnega uspeha. Njega, kakor tudi gosp. Oskar Molla, učitelja v Vodah, ki je spretno vodil petje s spremljevanjem godbe, prosimo za nadaljno naklonjenost. — Sl. občinstvu pa naznanjamo, da se bode igra bržkone ponovila enkrat v postu, ker sedaj tega ni mogoče radi preobilnih drugih predpustnih zabav in prireditvev. Diletantje.

— V okrajni zastop brežiški se vrše volitve v ponedeljek, 17. febr. za veleposestvo, 18. febr. za mesto Brežice in 19. febr. za kmečke občine. Naj izmed slov. veleposestnikov nikdo ne ostane doma! Posnemajte vrle Gornje-radgončane!

— Iz Št. Jakoba v Rožni dol. na Koroškem so priobčili včerajšnji nemški listi vznemirjajoče vesti, da izkazuje obč. blagajna velik primanjkljaj. Napadi zlasti lete na znanega bivšega narodn. župana Kobentarja. Upamo, da se bo stvar v kratkem podelila.

— Novim rektorjem grašk. vseučilišča je izvoljen g. dr. Hildebrand, profesor politične ekonomije in finančnih znanosti.

— 50 let v poštni službi. Zadnje nedeljo je slavnostno pripel na graški glavni pošti namestn. poštnega vodje Burda poštnemu poduradniku g. Gajšku srebrna zaslužna križec za več ko 50 letno zvesto službovanje pri pošti.

— Iz Središča. Preteklo nedeljo sta obhajala gosp. Jakob Zadravec in njegova gospa soproga Jelisava Zadravec desetletnico svoje poroke. Na mnoga leta!

— Letošnji god apost. Cirila in Metoda dne 5. julija pade na nedeljo. Ljubljansko pevsko društvo „Slavec“ priredi ta dan veliko narodno slavnost na vrtu ljublj. „Narodnega doma“. — Naj bi tudi štajerska narodna društva mislila na ta dan s prireditvami za šolsko družbo!

— Petdesetletnico je obhajal vpo-kojeni hajdinski nadučitelj g. Fr. Podobnik dne 2. febr., kar je prvič nastopil kot osemleten deček pri petju v cerkvenem zboru (2. febr. 1858). Gosp.

Podobnik je znan kot izboren in navdušen pevec daleč naokoli.

— Radeckijev veteran g. Leop. Lešnik, še živi na Vurbergu pri Ptuj. Rojen je bil leta 1825. in je navzlic svoji starosti še vedno čil in krepek. Na mnoga leta!

— Iz Starega trga pri Slovenj-gradu se nam piše: Zadnje nedeljo se je tod po vseh prižnicah na vse pretege vabilo na kršč. soc. tečaj pri Petriču v Starem trgu. Nekateri naivni ljudje so mislili, da je misijon! Prvi dan je bila, kakor ste poročali, udeležba zelo močna: prišlo je do 200 ljudi. Jako veliko udeležencev je iz Zgor. Savinske doline. Duševna „hrana“, katera se nudi udeležencem na shodu je popolnoma vredna voditeljev „Km. zveze“. Dr. Korošec je imel na tem tečaju drzno čelo trditi, da je „Nar. stranka“ za prosto šolo in ločitev zakona. Dokazati je seveda svoje trditve pozabil. Kajpada, ako se gre za duhovniške koristi, obrekovanje in laž nista greh! O socialni demokraciji je med drugim pravil, da stavi strašno zahtevo, da bi bile ženske kot državljanke enakopravne z moškimi. (To je pa slaba taktična poteza g. doktor! Uprav Vi bi morali biti za to enakopravnost, saj bi potem klerikalizem za prvi čas šel bujno v klas! To veste pač iz svoje prakse. Ženskam se ni dobro zameriti — to tudi dobro veste, seveda!) Ptujkega „Štajerca“ je tako bolj mimogrede obsojal, toliko bolj pa se je ukvarjal z „Domovino“ in „Nar. listom“. Mu slednjič ne zamerimo: resnica še dr. Korošca v oči kolje! Pa pomagalo mu to ne bo prav nič; časi so minili, ko so duhovniki nemoteno delali kar so hoteli.

— Sv. Martin v Rožni dolini. Slavna Posojilnica v Vojniku je tudi letos podarila 20 K. za tukajšnje uboge učence. Za ta velikodušni dar izreka podpisani v imenu revnih šolarjev zgoraj imenovanemu zavodu najprišrnejšo zahvalo.

Ivan Krac,
nadučitelj.

— Iz Velenja. Državni poslanec, gospod Vinko Jezovnik, daroval je za uboge učence tukajšnje šole 20 K, za kar mu izreka šolsko vodstvo tem potom najtoplejo zahvalo.

— Pri Sv. Bolfenku bl. Središča je razpisana nadučiteljska služba do 8. sušca t. l. — Šola je v II. plačilnem razredu. Razun lepega stanovanja (3 sobe itd.), hasnuje šol. voditelj tudi še novi šolski vinograd ter sadovnjak in vrt za zelenjad. — Oženjeni učitelji se na ta razpis posebno opozarjajo.

— Preiskava proti dr. Povaleju znanemu finančnemu komisarju v Mariboru, je pri celjskem okrožnem sodišču ustavljena. Dr. Povalej je bil v preiskavi radi javnega nasilstva na shodu v Št. Jurju, kjer je malo prekorajžno nastopil proti nekemu orožniku. Preiskava se je ustavila baje na ukaz pravosodnega ministerstva.

— Olajšanje gimnaz. mature. Koncem meseca marca izide naredba naučnega ministerstva glede olajšav pri gimnaz maturi. Novo je posebno to, da se odpravijo vse pismene naloge razun prevodov iz latinščine in grščine v materni (pri nas pač nemški) jezik in stilističnega sestavka v nemščini. Za ta ses avek bodo imeli abiturijenti izbero med 3 temati: zgodovinskimi, naravoslovnimi in splošno-kulturnimi. — Druga poročila pravijo, da so se v tem smislu olajšave pač že preudarjale, da pa stvar še ni popolnoma zrela.

— Okrog Vojnika še imajo ljudje vedno v mnogih slučajih influenco. Tudi ošpice razsajajo med otroci.

— Priznanje. Deželni šolski svet je izrekel nemškutarskemu nadučitelju na — slov. ljudski šoli za vojniško

okolico, g. Košutniku svoje posebno priznanje za referat na okr. učit. konferenci lanskega leta. — To priznanje je vzbudilo, soditi po nekem dopisu v „Sl. N.“ radi Košutnikove osebe v vojniški okolici veliko nevoljo.

— Iz učiteljskih krogov. Na vse dopise raznih nemških in slovenskih časopisov — na različne napade, katere so morali pogoltniti činitelji hrastniških razmer o samomoru učitelja Verdaja, bodi samo eno dejstvo konstatirano, da se je ljudstvo — sosebno tuje občinstvo zgražalo, kako zamore slav. krajni šolski svet v Hrastniku preskrbeti samskim učiteljem tako beraško stanovanje, kakor ga je imel nesrečni Verdaj? — Gospodo okrog krajnega šolskega sveta s predstojnikom vred bi dal za par dni v tako luknjo — pa se sigurno vsa postreli. Navadnemu rudniškemu delavcu se je gnjusilo! To je škandal, ki vpije v nebo, potem pa naj se prizadeti faktorji še tako perejo pred svetom, te sramote ne bodo mogli nikdar opravičiti. Akoravno ne poznamo tamošnjih baje celo med Slovenci jako žalostnih razmer, vendar ta fakt osvetljuje dovolj jasno razmere. — Učiteljski kandidat, katerih je došlo, vsa čast jim k pogrebu 24. se je ogorčeno izrazil radi stanovanja: Ljubše mi je, da sem takoj mrtev, kakor da bi moral prebivati v takem kurniku. In tako je menda mislil tudi Verdaj. Pribiti moramo še nekaj. Z učiteljskimi je prišel k pogrebu tudi znani nemški profesor Perz — ker se slovenskih nobeden ni hotel udeležiti. Poglejte nemškega profesorja, ki spremlja slovenske dijake k pogrebu njihovega prijatelja. To je človekoljubno in taktno in gotovo ne v škodo in sramoto njemu, ampak vsem drugim in celemu slovenskemu narodu. Kdor ni kratkoviden — bode spregledal. Učiteljstvu pa prinašamo zgoraj omenjeno škandalozno dejstvo v nadaljno premišljevanje in v eventuelno ravnanje.

(Op. ured.) Prejeli smo ta dopis, ga priobčujemo, prepuščamo pa vso odgovornost dopisniku.

— Iz Brežic. Zadnjič smo že enkrat poročali, da se je pobratimstvo med dr. Benkovičem in duhovništvom začelo krhati. Nek list je celo že naznanil, da se pripravljajo farovške kuharice s kuhalicami na križarsko vojsko proti nesrečnemu Janezu, ker se postavlja še — sedaj po svetu, da ni klerikalec! Ampak kaj porečejo gg. duhovniki k temu, da je „branitelj verskih svetinj slov. naroda“ dr. Benkovič zahajal svoje čase v Trstu celo med brezbožne socialne demokrate, poslušal tam protiverska predavanja in se pridrušal, da ne bo klerikalec? Ali bi ne bilo dobro preiskati njegovega verstva? No, sicer pa vemo: andere Städtchen, andere — pardon, druga prepričanja. — To le mimogrede. V nedeljo se je vršil v tukajšnjem „Nar. domu“ shod, na katerem dr. Benkovič z „množico“ svojih pristašev ni mogel premagati socialnodemokratskega odpora pri volitvi predsedstva. On je namreč videl, da ima za svojega predsednika Mlakarja večino, drugi ljudje, katerih ne diči odlično klerikalno prepričanje, pa so videli ravno nasprotno. Slednjič so se ločili; socij. demokratje so odšli v „zgornje šoke“, spodaj pa je ostal dr. Benkovič s svojimi dragimi. Cela stvar je zelo podobna porazu dr. Benkoviča. Nad glavo našega „ljudskega tribuna“ se zbirajo polagoma črni oblaki.

— Pravni praktikanti in auskultanti za zboljšanje svojega položaja. V sredo se je oglasilo odposlanstvo čeških in moravskih pravnih praktikantov pri finančnem ministru in zahtevalo, naj se konča brezplačno službovanje pri sodnijah in drugih

državnih uradih. Odposlanstvo je zahtevalo za začetek adjutum 1600 K, po triletni službi in prestani administrativni skušnji pa uvrščenje v 10. plač. razr. po 6 letih pa v 9. plač. razred. Minister je obljubil upoštevati te želje.

— V Ljutomeru je razpustilo okr. glavarstvo sedanje predstojništvo, nadzorstvo in razsodišče okr. bolniške blagajne.

— **Važna razsodba.** Najvišje sodišče je te dni razsodilo, da mora posestnik hiše, s katere bi ob južnem vremenu padel sneg in ranil kakoga mimoidočega, plačati odškodnino za rano in poškodovanja, katere se eventualno zgodijo. Hišni posestnik je namreč dolžan ali odpraviti sneg s strehe ali pa zaprti pot pred hišo. Ta razsodba je zlasti važna za hišne posestnike v mestih in trgih.

— **Iz Zgor. Ponikve.** V nedeljo, 23. svečana priredi bralno in pevsko društvo na Zgor. Ponikvi svojo domačo veselico v gostilni V. Vaša. Igrala se bo šaloigra „Črevljari“. Ker se pevci in igralci marljivo pripravljajo, smemo gotovo pričakovati, da bodo svojo nalogo častno rešili. Sedaj je čas predpustnega veselja in ravno take domače veselice nudijo mnogo nedolžne zabave. Pridite torej domačini in sosede.

V nedeljo, 1. sušca, to je nedeljo pozneje priredi naše bralno in pevsko društvo poučno predavanje. Predaval bo o živinoreji potovalni učitelj g. M. Jelovšek. Tudi takrat ste vabljeni, da se polnoštevilno udeležite.

— **Iz Ormoža.** Pust trka na vrata in zarajalo je staro in mlado. Pa se je zahotelo ormožkim samcem zaplesati enkrat in pokazati svetu, da je tudi v Ormožu življenje.

Dne 22. svečana prirede plesni venček, ki bo, kakor je sklepati iz priprav, prekosil vse slične prireditve — seveda v Ormožu. Vsi prostori v gostilni g. Skorčiča — predvsem pa vojaška godba c. in k. peš polka pl. Milde št. 17 iz Celovca jamčijo, da bo res nekaj do sedaj nenavadnega, ob enem pa daje upati, da se ga udeleži vsak prijatelj plesa in lepe godbe.

Vstopnina za osebo 2 K, za obitelj 4 K. Ker je vstop dovoljen samo vabljenim, se prosi, da se vsakdo, ki bi se mu pomotoma ne vposlalo vabilo, pravočasno oglasi. — Na svidenje 22. svečana v gostilni Skorčiča!

— **„Kmet. bralno društvo“** na Ložnici pri Žalcu je imelo dne 9. t. m. svoj III. redni občni zbor, kateri se je nepričakovano sijajno obnesel. Ob obilnej udeležbi gostov iz Žalca in sosednjih vasi, predavala sta govornika; in sicer o hmeljarstvu g. nadučitelj in tajnik hmeljarskega društva Ant. Petriček; o živinoreji g. živinozdravnik J. Fischer. Gg. govornika sta žela od strani občinstva za svojo požrtvovalnost obilo zahvale.

Nato je sledilo poročilo tajnika in blagajnika. Kakor je iz tega razvidno je društvo v preteklem letu, oziraje se na razmere, v moralnem kakor tudi v gmotnem oziru lepo napredovalo. Denarni promet pretečenega leta preračunjen je na okroglo 900 kron.

Predsednikom je izvoljen g. Alojz Delakorda, kot odbornik pa g. Jože Jošt.

Govoril je tudi g. Alojz Delakorda ter se kot izvoljeni predsednik zahvalil za zaupanje. Nadalje je vabil kmete osobito domačine k pristopu, povdarjal, kaj bi se lahko doseglo z združenimi močmi. Predlagal je o nakupu gospodarskega orodja; a žal, da je ravno glede tega tako malo zanimanja.

Po zborovanju razvil se je za društvo primeren srečolov. Društvo si šteje v častno dolžnost izraziti tem

potom cenjenim darovalcem raznih daril najtoplejšo zahvalo. Ob enem zahvaljuje se tudi gg. govornikom ter končno vsem navzočim prijateljem društva.

— V Studencih pri Mariboru šteje podružnica nemšk. „Schulvereina“ 171 članov. Obdarilo se je 280 otrok s šolskimi potrebščinami. — Zanimiva je izjava tajnika Ullricha, da je izdal „Schulverein“ za pomemčevalne svrhe na Spodnjem Štajerskem od 1. 1880—1907 celih 1.054.870 K.

— **Gorelo** je zadnjo soboto v Bunčanih poleg Veržaja pri posestniku Ostercu in Šrajnerju. Domača in sosednja gasilna društva so z največjim naporom ogenj omejila. Za zimski čas je ogenj velika nesreča!

— Na občnem zboru „Kmečke zveze“ v Celju je govoril tudi krčmar Novak iz Slov. Bistrice. Lansko, ozir. predlanske leto se je še navduševal na ustan. obč. zboru v Celju dne 8. dec. za „Narodno stranko“. Vsa čast kremenitemu značaju!

— **Dr. Benkovičev govor** na obč. zboru „Kmečke zveze“ priobčuje sedaj „Slov. Gosp.“. Ker je v njem toliko zavijanj in peresnic, se bomo ukvarjali prihodnjic z njim. Tedaj ga bomo tudi nekoliko spopelnili. Sramotno pa je, da stoji državnozborni poslanec kulturno tako nizko, da ne more drugače govoriti o političnem nasprotniku, kakor z zavijanjem in neresnico. Taki ljudje so drugod v poštenu družbi nemogoči, na Spodnj. Štajerju pa jih voli naša duhovščina državnim poslancem!

— **Resolucija občenega zbora „Kmečke zveze“** glede volilne reforme v štaj. deželni zbor se glasi po poročilu „Sl. Gosp.“ tako: „Slovenski kmetje na prvem občnem zboru Kmečke zveze v Celju z vso odločnostjo zahtevajo od vlade, da skrbi zato, da se uvede taka volilna preosnova za deželni zbor, ki naših pravic ne bo prikrajšala, temveč število slov. poslancev pomnožila“. Ta resolucija je po stari slovenski navadi tako splošna, da si ne more z njo pomagati ne vlada ne kdo drugi. Pričakujemo sedaj, da nam deželna poslanca Terglav in Roškar natančneje povesta, kako si mislita to reformo? Pripomnimo, da je „Slovenec“ poročal, da se je sklenila resolucija le za pomnoženje mandatov v kmečkih občinah. Ker „Slovenec“ baže nikoli ne poroča neresnice, bo menda to prvo poročilo resničnejše, ali pa je list priobčil pravičen komentar.

— V „Skalni kleti“ pri Celju se vrši v nedeljo, 23. februarja, domača veselica s plesom. Začetek ob 4. uri popoldne.

— **Sejmi na Spodnjem Štajerskem:** 17. febr. v Radgoni, 18. febr. v Ormožu (svinjski), 19. febr. v Ptuj in v Imenem (svinjski), v Pišecah, na Zg. Poljskavi, 20. febr. na Bregu pri Ptuj (svinjski), 21. febr. na Teharjih, v Verčah, v Brežicah (svinjski), 24. febr. v Braslovčah, pri Sv. Duhu v Ločah, v Kozjem, v Laškem trgu, 25. februarja v Slov. Bistrici, v Ormožu (svinjski), 26. febr. v Mariboru.

— **Cene klavne živine na Dunaju** dne 10. februarja. Na osrednji živinski trg pri Sv. Marksu na Dunaju se je prignalo 3500 glav, 2988 glav pitane živine. Za Dunaj se je prodalo 3104 glav, tuji kupci so kupili 383 glav, 13 glav je ostalo neprodanih. Plačevalo se je za kilogram žive teže: ogrski pitani voli: I. (1226 glav) 66—98, II. (231 glav) 58—81, III. (40 glav) 48—68; galiski pitani voli: I. (378 gl.) 83—97, II. (170 gl.) 73—82, „nemški“ pitani voli (med njimi tudi iz naših dežel) I. (166 gl.) 83—97, II. (170 gl.) 73—82, III. (39 glav) 62—72; 485 pitanih bikov po 62—74, 189 pitanih krav

58—74, suha živina (454 glav) 40—63 vinarjev. Teleta: (živa) 60, mrtva brez drobca 108—132 vinarjev za kilogram. Cene pri pitani in suhi živini za 1—2 vinarja pri kilogramu boljše ko v preteklem tednu.

Kranjsko.

— **Kot „neodvisna“ kandidata** sta nastopila v Ljubljani predsednik društva hišnih posestnikov gospod dr. Gregorič in dr. Vlad. Ravnihar. Kakor je videti, ju bodo podpirali klerikalci in — Nemci. Napredni listi očitajo dr. Ravniharju posebno zadnje dejstvo.

— **Kaplan proti — dr. Šusteršiču.** Na zaupnem shodu kranjske klerikalne stranke v Ljubljani je nastopil tudi trnovski kaplan iz Ljubljane in se izjavil proti — dr. Šusteršiču. „Slovenec“ ga zato neusmiljeno vleče. Kar nič nima „pobožni“ list spoštovanja pred namestnikom božjim: gre se za stranko! — Tudi na Goriškem se v listu „Goričica“ prepirata neki kovač in vikar iz Sovodnje. Kovač, ki je sicer goreč klerikalec, se kar nič ne sramuje očitati vikarju laži in natolcevanja! No, le potrpiamo, počasi si bodo še bolj v laseh.

— **Pobegnil** je iz Ljubljane sodo-vičar Kunčič s svojo dekle Marijo Kanajzerjevo, zapustivši nešteto dolgov. Pa je pribežal samo do Trsta; tam so ga prijeli in se vrne parček v varnem spremstvu in Ljubljano nazaj.

— **Predrznost kranjskega dežel-nega predsedstva.** Kranjsko deželno predsedstvo je poklicalo ljubljansko okrajno sodišče na odgovor, ker se „drzne“ dopisovati ljubljanskemu mestnemu magistratu v — slovenskem jeziku! Seveda se je v občinskem svetu ljubljanskem protestiralo proti temu.

— **Živega kljunata** je vjel 6. t. m. v Brezjah na Kranjskem g. A. Gabrielčič. Kako se je tako zgodaj zmotil v te kraje, je uganjka.

— **Tudi na Kranjskem ni nič boljše.** V pondeljkovem uvodniku smo osvetlili postopanje štaj. šolsk. sveta, ki dela uradno reklamo nemški graški firmi Leuschner & Lubensky. „Sl. N.“ poroča, da priporoča postojnsko okr. glavarstvo reklamo za neko čifutsko tvrdko na Dunaju, Hirschmann, katere je izdala novi vinski zakon, nota bene, 10 vin. dražji ko domač izdelek.

— **Smreka** je ubila v gozdu pri Tinici v Kamniškem okraju delavca Jakoba Jamška.

— **Kmetški kandidatje na Kranjskem,** ki niso klerikalni, so sledeči: gg. Kajetan Premierstein, Josip Cuček in Mat. Martinčič na Notranjskem, Iv. Rus, Ign. Merhar in Jul. Macele na Dolenjskem.

Primorsko.

— **Električno železnico Matulje-Volosko-Opatija-Lovran** so izročili dne 9. t. m. prometu.

— **Tečaj za šivilje** priredi društvo male obrti v Gorici.

— **Za nabavo sena na Goriškem** je dovolilo finančno ministerstvo 140 000 kron državne podpore. Spočetka je bila v ta namen določena vsota 75.000 K; poslancu Štreklju se je posrečilo izposlovati povišanje na 140.000 K.

— **Predsednikom deželnega sodišča v Trstu** je imenovan g. Fran Dukič, sedaj predsednik okrožnega sodišča v Rovinju.

— **Klerikalci na Goriškem** so imeli minolo nedeljo osem shodov.

— **Ženski zbor „Pevskega in glasbenega društva“** v Gorici priredi 15. t. m. pevski večer s plesom. Na programu so strogo koncertne skladbe ruske in slovenske.

— **Kužničarjem na licealni knjižnici** je imenovan katehet profesor Cleri; na katehetsko mesto pride za

grizeni ultramontanec dr. Srebrnič; tako bode goriški nadškof imel nadzorstvo nad licealno knjižnico in gimnazijo. Temu širenju klerikalne nadvlade se pa nikdo ni znal upreti.

— **Dajte delavcem dela in za-sluzka.** Na shodu lesnih, zidarских, klesarskih in kovaških delavskih organizacij je govoril poslanec Pittoni o „Stavbinski krizi in delavstvu“. Dejal je, da vsled pomanjkanja denarja privatniki ne zidajo več in so podjetniki prisiljeni delavce trumoma odpustiti. Pittoni zahteva naj vlada in občina izvršita vsa ona stavbinska dela, za katera so že dovoljene potrebne denarne svote in vsi načrti odobreni in koj bodo dobili dela in zaslužka vsi oni premnogobrojni delavci, ki so vsled krize v stavbinski obrti sedaj na cesti. Dolžnost vlade, občine in dežele je, da v tem kritičnem trenutku izvedejo za kar se jim je že dovolil denar in kar bode moralo biti prej ali slej izvedeno! — Takih načrtov je tudi drugod mnogo in potrebno bi bilo, da se tudi drugod opozori vlado, dežele in občine na to, da so v sedanji stiski dolžne skrbeti za to, da dajo delavcem zaslužka.

— **Nemška šola v Gorici.** Nemci vzdržujejo v Gorici privatno šestrazredno ljudsko šolo, v kateri imajo toliko učencev, da imata prvi in drugi razred vsoprednice. Odkar je odprta nova železnica se število učencev na nemški šoli čedalje bolj množi, kar treba pripisovati uplivi germanizatorične železnične uprave. Tako je postala državna železnica s svojimi višjimi uradniki, katere Slovenci in Lahi s svojimi davki plačujejo novo pomemčevalno sredstvo naše Gorice. Znano je, da je postajni načelnik Wieser sistematično odpuščal slovenske delavce iz železniške službe ter je nadomeščal z Nemci. Tako se dela še dandanes in naši državni poslanci obeh narodnosti složno molče. Nemci si torej zidajo novo večjo šolo, v kateri bode prostora dovolj za celo trumo slovenskih otrok. Šola zida nemška kranjska stavbinska družba. Za stavbinske troške primanjkuje še 120.000 K. To svoto bodo pa darovali privatniki „Schulverein“ in „Südmark“. Ni dvoma, da bode novo poslopje kmalo pod streho ter da bode s tem zopet postavljen mogočen steber za nemški most do Adrije. In mi? — Mi Slovenci bojkotiramo mestno ljudsko šolo ter ne vidimo, da se nam vsled tega poitaljančuje ves mestni okraj Pod Turnom. Ljudsko šolo si v mesta vzdržujemo na svoje troške, srednje šole za slovensko in laško prebivalstvo Goriške so pa nemške in škof namerava v kratkem odpreti še privatno nemško gimnazijo. — V resnici lepše se ne more podpirati prodiranje Nemcev do Adrije!

Koroško.

— **„Mir“** v vsaki številki napada „Korošca“. Prejšnje navdušenje za one odlične rodoljube, ki stojijo sedaj za „Korošcem“, se je naenkrat spreobrnilo v besno napadanje. „Mirovi“ gospodje so v zadnjem času postali pač klerikalci po kranjskem receptu in kar sline se jim cede po onem bratomornem boju, ki divja v kranjski politiki v škodo celega slovenskega naroda. Z ozirom na neprestane, brezobzirne napade „Mirovcev“ na vrlega „Korošca“, ki stoji na strogo narodnem stališču, naravnost obhajujemo miren in dostojen nastop novega naprednega lista proti „Miru“. Odobravamo tak nastop, ker so vsi „Mirovi“ napadi na „Korošca“, bodisi da vzkipevajo iz vroče krvi kričavega in vihravega „duševnega očeta“ slovenske politike na Koroškem dr. Brejca ali njegovega kompanjona

msgr. Podgorca, bodisi da jih skuha kak krof, vredni samo pomilovalnega smeha. „Korošec“ pa pridobiva pri takih razmerah med narodnjaki vedno več pristašev in prišel bo tudi zanj tisti čas, ko bo triumfal nad svojimi nasprotniki, ker styar, za katero se poteguje, je prava in pravična in vsestranske podpore vredna. R. St.

O stavbi novih Lloydovih parnikov.

Bilo je dovoljeno 10 milijonov kron za stavbo dveh novih parnikov. Industrialni svet je spočetka izrekel željo, naj se te nove ladije stavijo na domačih ladijedelnih, kar je v današnjih časih, ko se vrača toliko delavcev iz Amerike, ko se toliko domačih podjetij ali čisto zapira ali pa omejuje, danes ko je nastala v stavbinskem podjetju v Trstu velika kriza, danes je ta zahteva čisto opravičena in umestna. Za avstrijski denar bi morali preskrbeti predvsem domačemu delavstvu zasluzka. Lloydovi zastopniki so pa izjavili, da je nemogoče ugoditi želji industrialnega sveta, češ, da so domače ladjestaje z delom preobložene in bi vsled tega ne mogle zgotoviti ob določenem času naročenih parnikov. Na to je bil sprejet posredujoči predlog, da bi vsaj en parnik zgotovili na domačih ladjestajah. Vlada je sicer zahtevala, naj se oha parnika doma zgotovi. Lloydovi zastopniki so se sklicevali na to, da bi zgotovitev parnikov pri domačih tvrdkah povzročila društvu tudi velike denarne zgube, ker je material v Avstriji mnogo dražji nego v inozemstvu in da bo tudi zgotovitev enega samega parnika doma društvu prizadelo velike žrtve, za to ostane na tem, da se en parnik naroči v tujini, eden pa doma. Lloyd je dobil ponudbe od 12 angleških in nemških tvrdk. Zanimivo je, da je glavni kartel avstrijskih železarjev razmere na železninar-skem trgu in v naši industriji tako poslabšal, da je konkurenca tuje industrije z našo domačo industrijo ne samo mogoča, ampak tudi navadno zmagovalna.

Po poročilih „Neue freie Presse“ bi Lloyd prištelil, ako naroči en sam parnik v tujini nekoliko sto tisoč kron; „Zeit“ pa poroča, da bo parnik veljal na Angležkem 4 1/2 milijona in bo zgotovljen v 12 mesecih, dočim bi isti parnik vsled dražnje železa stal pri domači tvrdki 5 1/2 milijonov ter bi bil dogotovljen še le v 18 mesecih. Mezde so na Angležkem povprečno dvakrat višje nego v Avstriji.

Iz tega vidimo jasno, kako karteli naših veleindustrialcev ovirajo razvoj domače industrije in t. jezo domačemu delavstvu krh in pičli zaslužek od ust. Skrajni čas, da se tem mogotcem, ki vedno tarnajo, da jim vlada naklada sama bremena, da pa nič za nje ne stori, stopi odločno na prste ter jim podobna lopovstva za vselej onemogoči.

Naročajte plačilne listke dr. sv. Cirila in Metoda.

Svetoyne vesti.

— Pristen Madžar. V Brašovem na Sedmograškem se je vršila seja mestnega zbora. Profesor Julij Halacz je interpeliral župana, zakaj je mestni godbi dovolil igrati himno: „Bog obvaruj, Bog ohrani...“ Župan pravi, da ta pesem ni žaljiva in da on nima nikakega upliva na sestavljanje programa mestne godbe. Gospodu profesorju pa ta odgovor nikakor ni zado-stoval. Izjavil je, da ga ne jemlje na znanje in je vprašal: Kaj bi rekli Saksi, ako bi se na kaki madžarski slavnosti pela n. pr. taka-le pesem: „Nemec je vender svinjski pes.“ Ker imajo v mestnem zboru v Brašovem večino Saksi in Rumuni je ta bedatast in surov odgovor madžarskega profesorja vzbudil glasen in ogorčen protest, županov odgovor je pa bil vzet na znanje. Profesor Halacz se pa lahko po vsej pravici ponaša, da on predstavlja pristno madžarstvo in čisto madžarsko kulturo.

— Avstrijsko-ogrška banka je pred kratkim izdala statistiko za preteklo leto, iz katere posnemamo sledeče:

Poleg central na Dunaju in v Budim-pešti je bilo 79 filijal in 173 postran-skih agencij. Banka mora papirnati denar ali bankovce kriti s 40% kova-nega denarja, 31. decembra 1907 pa je bilo z zlatom pokritih celo 71%. V preteklem letu se je tudi pri njej večkrat spremenila obrestna mera. Od dne 1. januarja do 27. junija je ista znašala 4 1/2%, od 28. junija do 10. novembra 5% in na to do konca leta celo 6%. Impetiteljev zirokanta je banka imela 5488. Rezervni zaklad se je povišal za 309 milijona kron ter je znašal isti koncem leta 153 milijonov kron.

— Prodaja namiznega olja. Uradna „Wiener Zeitung“ priobčuja 11. t. m. sledečo odredbo: V smislu po-stave glede prometa z živili se odreja, da se sme samo čisto oljkovo olje pod imenom „oljkovo olje“, „provansalsko olje“ in „Aix-olje“ prodajati, prodaja vsake mešanice pod temi imeni je pa strogo prepovedana. Prepoved stopi v veljavo tri mesece po oznanilu.

— Sienkiewicz tožen radi za-ljenja časti. V Lvovu se vrši dne 23. marca sodna obravnavna proti poljskemu pesniku Sienkiewiczu, katerega tožijo rusinski dijaki, ker je trdil, da so svojo „gladovko“ priredili pri vinu in pe-čenki. Pesnik se udeleži osebno obrav-nave.

— Nesreča in samomor. Na hrvaški g. mraziji na Sušaku se je dogo-dila v pondeljek velika nesreča. Šesto-šolec Sklijan je kazal tovarišu Baretiču svoj revolver. Nek drug učenec je Sklijana od zadaj neprevidno za roko zgrabil, na kar se je revolver sprožil; krogla je šla Baretiču skozi oko v možgane in je bil na mestu mrtev. Sklijan je bil radi tega tako obupan, da je tekkel na stranišče in si poglgnal kroglo v prsi. Fant je smrtno nevarno ranjen.

— Osrednji urad za statistiko je v Avstriji že davno potreben. To je povdarjalo posebno odposlanstvo statističnih uradnikov v državnem zboru in v posameznih ministerstvih.

Gospodarstvo.

Kako gre obrezati trte, katere je v prošlem letu toča močno pobila.

Prvo delo, katerega se bo treba kmalo po Svečnici enkrat lotiti v vi-nogradnih, bo obrezovanje trt. Hvala Bogu, da nam niso v letošnji zimi trte veliko pozeble, in nadjamo se, da nam tudi do obrezovanja ne bodo več po-zeble. Zaradi pozebe trt ne bo toraj treba pri obrezovanju nikake izjeme delati. Pač pa bo to jako potrebno pri obrezovanju trt, katere je v prošlem letu toča močno poškodovale. Vsakemu skušenemu vinogradniku mora biti namreč do dobrega znano, da so trtne mladice, sedanje rozge, katere je toča že takrat potolkla, ko so še zelo mlade bile, jako krhke, polomljenju močno podvržene. In take trte gre torej, oso-bito ako se nahaja gledé njih rodo-vitosti ravno v najboljši dobi, povsem drugače obrezati in povezati, kakor pa po toči nič oškodovane. Locnov na-rezovati ter te s pomočjo vežnje v bolj ali manj vodoravno lego spravljati se ne sme, kajti pri ključenju in vežnji bi se vsi zelo polomili. Locne nare-zovati ter jih navpik po konci vezati, se pa tudi ne sme, kajti potem zaže-nejo oni le na vrhah močno, spodaj pa le slabotno mladje, in previsoke trte utegnejo biti pri reznji prihod-njega leta neprijetna posledica.

Kako naj se torej take trte ob-režejo, da se navedenim neprimlikam izognemo? Enostavno takole: Na vrhu ali zelo pri vrhu debela trte pusti, to je, nareži palec treh očes. Ta palec ima v prvi vrsti namen, les za prihod-nje leto nastaviti, rodovitost njegova v tekočem letu pride pa šele v drugi vrsti v poštev. Zato ni napačno, ako se za narezovanje tega palca določi mladiko, katera ni dvoletnemu lesu priraščena, ampak že starejšemu, ka-tera je pa slučajno znabiti po toči le malo, ali celo nič poškodovana. Novega locna za dosego grozdja v tekočem letu se pa trti nič ne nareže, ampak izkoristi se v ta namen že lan-kega. To se pa s tem stori, da se vse na njem nahajajoče mladike, naj bodo po toči kolikurnkoli poškodovane, na palce dveh do treh očes zreže, in locne

(lanski namreč) pa v svoji lanski legi pusti. Tako obrezane trte res da niso za oko lepe, pa saj ostanejo take la za eno leto, ker se jim prihodnje leto lahko vse take že dvoletne locne (boljše rečeno stegnence) enostavno proč poreže. Tako porezane t. je so pa na vsak način lahko popolnoma tako rodovite, kakor so one, katere toča ni poškodovala, in katerim se torej lahko redne navadne locne na-rezuje. In zakaj bi popolnoma rodovite ne bile, ko se nahajajo na lanskem locnu pušeni paleci vendar na dvo-letnem lesu, in ko so na dvoletnem lesu priraščene mladice, kakor v obče znano, ravno najbolj rodovite. Po toči poškodovane trte, katere se pa še ne nahajajo glede njihove rodovitosti v najboljši dobi, seveda ne kaže tako obrezovati. Te se naj namreč obreže njih starosti primerno takole: Enoletne na paleček dveh očes, dvoletne na dva palečka dveh očes, ali pa le na en paleček treh očes, triletna pa na prerezalke. Prerezalke imenujemo locne 5 do 6 očes, katere se pa navpik kviško poveže. Jako želeti je, da gospodje strokovnjaki, katerim je poklic, vino-gradnike v umnem vinogradstvu po-nčevati, ob času obrezovanja trt v po-toči močno poškodovane vinograde podajo, ter tam na mestu vinogradnike v pravilnem obrezovanju praktično pouče.

„Dolenjske Novice“.

Društvene vesti.

— Učiteljsko društvo za laški okraj zbora je v nedeljo, dne 16. t. m. na Zidanem mostu in ne v Hrastniku, kakor se je pomotoma že poročalo. Čas in dnevni red ostane kakor se je naznačil zadnjič.

Odbor.

— Žalski diletantje prirede v nedeljo dne 16. svečana t. l. v Hodni-kovi dvorani zabavni večer s sle-dečim vspeedom. 1. Deklamacija. Ant. Askere: Ribiča Plesa pravljica o Devinu. 2. Dr. B. Ivavic: Menih (ba-riton-solo). 3. M. Moszkovski: Španski plesi za gosli in klavir. 4. Dr. Gojrn. Krek: Pozabil sem mnogokaj dek-le (sopran-solo). 5. Na ogledih, burka v treh dejanjih, spisal Anton Medved. — Začetek ob pol 6. uri. Čisti dohodek je namenjen „Ljudski knjiž-nici“ v Žalcu. Z ozirom na narodno-prosvetno namen in ugodno železniško zvezo se je nadejati mnogobrojne ude-ležb.

— V Gotovljah se priredi dne 23. svečana t. l. predstava jako lepega izvirnega igrokaza „Mož beseda“ v pet dejanjih s petjem in godbo. Čisti do-biček je namenjen prostovoljni požarni brambi. Bratska društva prosimo, da se na našo prireditev blagovoljivo ozirati. Čas, kraj in natančnejši spored sledi.

— Koncert hrvaških tambura-šev. V soboto in nedeljo, dne 15. in 16. svečana prirede članice hrvaškega tam-buraškega društva v narodni noši v Laštem trgu koncert v Pivnici 31. Laščani, ki imate malokedaj pri-liko se veseliti in vživati glasbo, pri-dite ta večer v pivnico!

— Iz Ruš. Tukajšnja ženska po-družnica družbe sv. Cirila in Metoda priredi 23. t. m. v gostilni g. A. Novaka svojo običajno veselico z dvema gleda-liškima igrama, srečolovom in plesom. Dragi Rušani in drugi čestilci Cirilove družbe! Veselica se vrši za veselico in denarnice so prazne. Res je vse to. Pa Rušani so znani kot požrtvovalni na-rodnjaki in zato se bodo gotovo tudi te veselice udeležili in položili svoj dar domu na altar.

— V Podčetrtku se vrši dne 16. svečana 1908 družinski venček v pro-storih g. Nikola Staroveski. Pričakuje se obile udeležbe iz boljših krogov. Posebno prosimo sl. učiteljstvo, da nas mnogoštevilno obišče. Vstopnina za osebo K 1.60, za obitelj K 3.—. Svira znana Rogaška godba.

— Akad. tehn. društvo „Tahor“ v Gradcu priredi 20. svečana ob 8 uri zvečer v dvorani Kaufmannshaus (Neu-torgasse) predpustno veselico. Na vspe-redu je med drugim predpustna opera domačega kova. K obilni udeležbi vabi odbor.

— Narodna čitalnica v Gornjem gradu priredi dne 16. t. m. ob 3. uri popoldne v čitalnični dvorani običajno predpustno veselico s sledečim vspe-re-

dom: 1. Predavanje: Prvi početki slo-venske književnosti. 2. Predstava: En-guro doktor. Burka v 1 dejanju. 3. Tom-bola s krasnimi dobitki. Med odmorj sviranje godbe na klavir in gosli ter nastopi mešanega pevskega zbora. — Vstopnina 50 v. — Zvečer ob 8. uri v čitalnični dvorani ples. — Maske dobro došle. — Vstopnina k plesu 50 v. Čisti dobiček pripade javni ljudski knjižnici v Gornjemgradu, zato se pre-plačila hvaležno sprejemajo. — K obilni udeležbi vabi

odbor.

OYES („Willkomm“)

Ta teski oves obrodi v vsaki zemlji in naj-prej dozori. Zraste visoko in daje dobro slamezakrmo na njivi pa se ne vleče. Ker se ta oves na-redko seje za-dostuje 60 kil za eno oralo. Podpisano

oskrbništvu pošilja 25 kil za 9 K. 50 kil za 17 K. 100 kil za 32 K z vrečo vred. Vzorce po 5 kil s pošto franko proti 3-20 K predplačila.

Oskrbništvo graščine Golič pri Konjicah (Gonobitz) Štajersko. 111 4-1

Novo naseljen krojač

se z 10. februarjem preseli iz Ptuja v Maribor in bo v poštni ulici v Reiserjevi hiši imel svojo delavnico; za solidno in lepo izdelovanje oblek za moške in fante se jamči, za za obilni obisk se priporoča.

Z odličnim spoštovanjem

Jakob Vezjak.

108 3-1

V najem

se da popolnoma sortirana trgovina z mešanim blagom proti ugodnimi pogoji enemu samcu. — Naprodaj je tudi v bližini pri cesti lepa krma, eden lahak kales na prosti osi eno-vprežen ter angleški breg. — Več se poizve pri Julij Schmidtu, trgovcu in gostilničarju na Pilštanju.

Zenitna ponudba!

Mlad vdovec, 33 let star, katoliške vere, Hrvat, zelo miroljubne narave in lepe vna-njosti, s troje zelo lepih in odraslih otrok, se želi zopet oženiti. Posedujem lastnega imetja okoli 100.000 kron, bavim se s trgovino in ekonomijo, vrhu tega imam čisto blizu Zagreba lastno tvornico. Moj letni dohodek znaša okoli 10.000 kron. Ker mi zaradi mnogih opravil v gospodarstvu ne-dostaje časa, bi se rad tem potom seznanil z lepo in naobraženo gospodino ali z mlado vdovo brez otrok v dobi do 30 let in po-sebno sposobno za gospodarstvo in trgovino, z najmanjšo doto od 10.000 kron. Najbolj si želim, da bi bila Štajerka in mora biti lepa, ker denar ne igra nobene vloge. Resnim ponudbam naj se pridene slika ter pošlje čim prej pod šifro Miran Dom 33, nato restantje Zagreb. Tajnost stroga in strogo zadržana. Neplačanih in nepod-pisanih pisem ne sprejemam. 112 3-1

Trgovski pomočnik

išče službe, v trgovino z mešanim blagom, govori hrvatsko, slovensko, italijansko in ne-koliko nemško. Naslov pove upravnika v Go-movine. 113 3-1

Slovenci

kupujte samo pri slovenskih trgovcih in podpirajte samo slovenske obrtnike. — Napredek in obstanek vsakega naroda je samo v trgovstvu in industriji. Kdor kupuje pri naših nasprotnikih izda svoj narod.

Starejega

trgovskega pomočnika

samostojnega in izvežbanega v trgovini mešnega blaga, sprejmeta **M. ZANIER & sin,** Sv. Peter, Sav. dolina, Štajersko.

Občni zbor

stavbinske zadruga: „Lastni dom“ v Brežicah,

registrovane zadruga z neomejeno zavezo, ki se vrši

22. febr. 1908 ob 8. uri zvečer v uradni sobi posojilnice v Brežicah.

DNEVNI RED:

1. Odobrenje letnega računa. — 2. Volitev načelstva, računskih pregledovalcev in razsodišča. — 3. Razdelitev čistega dobička. — 4. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo na

izvanredni občni zbor

„Glavne hranilnice in posojilnice Slov. goric pri Št. Lenartu na Štajerskem“, ki se vrši

dne 23. svečana 1908 v uradnem prostoru ob 10. uri predpoldne.

DNEVNI RED:

1. Poročilo odbora.
2. Pomnožitev odborničkih mest.
3. Dopolnilna volitev.

Odbor.

Za neveste in žene poročni prstani in druga ženitovanska darila.

Rafael Salmič

v „Narodnem domu“ v Celju

Velikanska zaloga ur, prstanov, uhanov, verižic i. t. d. Velika izber očal ter optičnih predmetov.

Velika delavnica za vsakovrstna popravila.

Vsakomur je na ogled stotine zahvalnih in priznanih pisem. **Naročite cenike** katere razpošiljam zastonj in poštne prosto.

Točna postrežba! Nizke cene!

10 13-3

Napredaj je lepa najemna prtilična hiša v Vodmatu pri Ljubljani. V hiši je pekarija in gostilna. Jako pravno tudi za mesarja, ki bi imel združeno mesarijo in gostilno. Natančneje pove Ivan Kosmač, Novi Vodmat pri Ljubljani. 107 3-1

Kupujte narodni kolek!

Notar na Sp. Štajerskem sprejme

not. kandidata

(tudi začetnika).

Naslov pove upravništvo „Domovine“.

97

3-3

Stanovanje

za 2 osebi s popolno oskrbo v mestu **se išče.**

Celju

Ponudbe na upravništvo tega lista.

NAZNANILO.

Posojilnica v Gornjemgradu obrestuje od 1. februarja t. l. hranilne vloge po

5%

in daje posojila po

6%

Načelstvo.

Odlikovana semenska trgovina, umetno vrtnarstvo Alojzij Korsika v Ljubljani.

Edina na Kranjskem strokovno urejena trgovina s semenjem, na debelo in na drobno. — 6 vrst pese, 10 vrst detelje, 16 vrst trave, čistih trav in več drugih travnih zmesi priporočalnih po „Kmetovalcu“ in tudi še druga mnogovrstna krmilna zelenjadna in cvetlična semena, prave, preizkušene dobre kalivosti, za katere kakovosti jamčim. — Tu se tudi izdeljujejo mnogovrstni šopki in venci, sveži in suhi, s trakovi in napisi, kakor tudi vsi v to stroko spadajoči predmeti po prav nizkih cenah. — Cenik za leto 1908 se dobiva brezplačno.

Za obilno naročbo se priporočam z odličnim spoštovanjem

67 5-3

Alojz Korsika.

Tehnice in uteže

vsake vrste, sprejme v popravilo

Iv. Rebek, ključavničar, Celje

Prekrbi tudi preizkušnje pri metrološkem uradu.

Savinski liker

preiskan in preizkušen na ces. kr. poljedeljskem preizkuševališču na Dunaju.

Savinski liker

je pripravljen iz planinskih in gorskih zelišč, ter se priporoča kot krepiči napoj v zdravstvene namene. Lastnik znamke

VINCENC KVEDER žalec v Savinski dolini, Štajersko.

13 130-16

Vabilo na redni občni zbor

„Posojilnice v Rajhenburgu,
registrovane zadruga z neomejenim poroštvo“
v nedeljo, 8. marca 1908 ob pol 4. uri popoldne v zadrugi pisarni.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva. — 2. Potrditev računskega zaključka pro 1907.
 3. Volitev načelstva in računskih pregledovalcev. — 4. Slučajnosti.
- Ako bi pri prvem obnem zboru ne bilo navzočih zadostno število udov, vrši se ob 4. uri popoldne istega dne v istem prostoru drugi občni zbor, ki je sklepčen pri vsakem številu.

Načelstvo.

Kupujte narodni kolek!

IVAN RAVNIKAR, CELJE

priporoča svojo dobro založeno zalogo špecerijskega blaga, suhih in oljnatih barv, firneža, karboleja, ter vseh vrst lakov. Kupuje in prodaja deželne pridelke. Zaloga najfinjšega čaja, ruma, zdravilnega konjaka in zdravilnega vina vseh vrst. 10-7 Vsako konkurenco vzdržujočo kavo, surovo, kakor dvakrat na teden sveže žgano. — Za postni čas priporočam zlasti sveži sir, sardine, ruse in morske postrve na olju in na sveže, suho in namočeno polenovko (Stockfisch). — Za spomlad imam v zalogi razno vrtno in poljsko seme preiskano od c. kr. kmetijske družbe. — Poštna naročila se točno izvrša.

Zastonj ostanke

volnene in cajgaste v trgovski hiši na debelo in drobno
R. STERMECKI, CELJE

ne more nihče zahtevati ampak prodajo se pa veliko pod lastno ceno vsaki prvi teden v mesecu.

Po pošti proti povzetju zavitke po 5. 10, 20 K. Posebno ugodno za trgovce,

Trgovci!

Proda se skoro še novih dveje vrat, pet velikih izložbenih oken, vse z železnimi rolo in z brušenimi šipami in ena steklena sobna vrata po zelo nizki ceni.

Vse natančneje se izve v trgovini 105
R. STERMECKI, Celje.

Učenec

za modno trgovino za gospode (krojaško obrt) se takoj sprejme v Celju, gosposka ulica št. 32.
98 3-8

Suhe gobe, brusnice, maline, želod, jabolke, hruške, fižol, sploh vse deželne pridelke kupi

Anton Kolenc,

trgovec v Celju
Narodni dom in graška cesta.

Edina slovenska puškarska tvrdka

Ludvik Borovnik

v Borovljah na Koroškem.

Najboljša delavnica za temeljito popravo lovske puške, za izdelovanje novih vložnih ocvl za kroglice in drobni svinec, za nasajanje novih kopit. Dela po najnižjih cenah! Kdor si želi nabaviti novo, zanesljivo in ceno puško, naj zahteva najnovejši slovenski cenik, kateri se brezplačno dopošlje. 9-5 Velika zaloga raznovrstnih revolverjev od 7 K naprej.

Kunard Line

TRST-NEW-YORK

je najpripravnejša, najcenejša in najboljša pot iz LJUBLJANE v Saverno Ameriko, ker tod ni dolgotrajne mučne vožnje po raznih železnicah, nobenega presedovanja ne prenočevanja in sploh nobenih postranskih stroškov mej potjo. Parniki so prostorni, varni, zračni in snažni; vozijo vsake 14 dni. Hrana in postrežba najboljša. Pojasnila daje in karte prodaja glavni zastopnik **Andrej Odlasek, Ljubljana** Slomškova ulica št. 25, poleg cerkve Sv. Jurja.

Odhodi parnikov iz Trsta: Slavonija, 12. febr. 1908. Pannonia, sredi 26. febr. Carpathia, 5. marca 1908; iz Liverpoola: Lusitania, (največji in najlepši parnik sveta) 7./8., 4./4., 25./4. in 16./5. 1908. Mauretania 22./2., 21./3. 11./4., 2./5. in 23./5. 1908.

Trgovina s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart

Zvezna trgovina

Celje, Rotovška ul. št. 2

priporoča

kancelijski, konceptni, pismeni, dokumentni, ministrski, ovitni in barvani papir.

Za predpustno sezono:

serpentine
kotiljone
čepice

svinčniki kamenčki
peresa tablice
peresniki gobice
radirke črnilo

Trgovske knjige

v vseh velikostih črtane, z eno ali dvema kolonama, v papir, platno, gradl, ali po nanje vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

za občinske urade, krajeve, šolske svete, učiteljske, župnijske urade, okrajne zastope, užitninske zastope, hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

Lastna zaloga šol. zvezkov in risank.

Papirnatate vreče vseh velikosti po originalnih tovarniških cenah.

Stambilje pečatniki, vigneta, (Siegelmarken) za urade in privatnike izvršujejo se v najkrajšem času.

Dopisnice umetno, pokrajinske in svetilicami od najpreprostejših do najfinjših izpeljave.

Albumi za slike, dopisnice in poezije.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potrebščine so brezplačno na razpolago.

Trgovci in preprodajalci imajo izjemne cene.

Priznano dobro blago. • Solidna in točna postrežba

Generalna agentura

zaspedicijo potnikov v vse kraje z najboljšimi in najhitrejšimi parniki na svetu, čez Basel, Pariz, Havre v New-York. Prevoz po morju samo 6 do 7 dni. — Vsa nadaljnja pojasnila, kakor tudi slike notranjosti parnikov, dajemo takoj in brezplačno. — Pišite samo na:

Amerikan. transportno društvo

(Predsednik: Frank Zotti, New-York.) 4. Solothurnerstrasse, Basel, Švica.

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po štiri odstotke ter pripisuje vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Gornjigrad, Sevnica, Smarje, Šoštanj in Vransko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 280.000 K. Zato razdeli znatne svote v občekoristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje. Doseđaj jo dovolila za dijaške ustanove 30.000 K, za vodovodne naprave 10.000 K, za napravo potoč 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K.

Slovenci, poslužajte se

južnoštajerske hranilnice

pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih,

da se naloži denar za mladoletne in varovance izključno le v **južnoštajersko hranilnico.**

Nova vinska postava

v obliki plakata
dobiva se v

Zvezni trgovini v Celju

Cena 60 vinarjev, po pošti 70 vinarjev. Znesek se pošlje po nakaznici ali v znamkah.

Galošne,

prave ruske, s znamko „ZVEZDA“
PROVODNIK“ priporočā

P. Kostić v Celju.

POSOJILNICA V CELJU

v lastni hiši
Narodni dom

**POSOJILNICA uraduje
vsak dan od 9. do 12. ure
dopoldne razun nedelje
in praznikov.**

POSOJILNICA V CELJU,
ki je bila leta 1881 z neomejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj nad 4100 združnikov, kateri imajo vsega nad 88.000 K vplačanih deležev ter ima sedaj nad 6 1/2 milijona kron hranilnih
::: vlog in nad :::
330.000 kron
::: rezervnega zaklada. :::

Hranilne vloge sprejema od vsakega, ako tudi ni član zadruge ter jih obrestuje po **4 1/2 %**

::: posojilnica plačuje :::
rentni davek
sama, ne da bi ga odtegnila vlagateljem. Posojila daje na osebni ali hipotekarni kredit proti 5 1/2 % in 5 % obrestovanju.

14 52-52

Karol Vanič ✿ Celje ✿ Narodni dom

Velika trgovina manufakturnega blaga. :: Zaloga modnega in črnega sukna, svile in perila.

Velika izber najnovejšega blaga za ženine in neveste. Specijaliteta „Lilijsko platno“. Najnižje cene.